

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-05-23

Diarienummer N043-0132/22

Handläggare

Anna Skärström

Telefon: 031-365 00 56

E-post:

anna.skarstrom@demokratimedborgarservice.goteborg.se

Inhyrning av lokal för medborgarkontoret i Bergsjön

Förslag till beslut

I nämnden för demokrati och medborgarservice

1. Nämnden för demokrati och medborgarservice godkänner förvaltningens förslag att byta lokal för medborgarkontoret i Bergsjön och flytta från Bergsjöns kulturhusväg 4A till Rymdtorget 9.
2. Nämnden för demokrati och medborgarservice godkänner en hyreskostnad på 159 750 kronor per år (2023 års nivå).
3. Nämnden för demokrati och medborgarservice ger förvaltningsdirektören i uppdrag att teckna hyresavtal med Familjebostäder AB för lokal på Rymdtorget 9.
4. Nämnden för demokrati och medborgarservice ger förvaltningsdirektören i uppdrag att säga upp nuvarande nyttjanderättsavtal för medborgarkontoret Bergsjön med kulturnämnden.
5. Nämnden för demokrati och medborgarservice förklarar beslutet omedelbart justerat.

Sammanfattning

Medborgarkontoret i Bergsjön har en idag en liten disk samt ett mindre samtalsrum i kulturhuset i Bergsjön. Denna tillfälliga lösning, som var beslutad redan när nämnden fick ta över ansvaret för verksamheten, ger stora utmaningar i uppdraget med att ge samhällsvägledning. Därför gav nämnden direktören i uppdrag att i sin tur lämna ett uppdrag till stadsledningskontoret gällande förstudie för ny lokal (N043-0122/23).

Som en del av uppdraget utveckla verksamheten har förvaltningen utrett ett koncept för medborgarkontoren. I utredningen har man tittat på en fördjupning av kontorens uppdrag utöver samhällsvägledningen, lokalisering (och i det möjliga samlokaliseringar med andra verksamheter och aktörer) samt utformning av lokaler och bemanning av kontoren. Denna utredning (2023-02-02, N043-0094/23) ligger till grund för den behovs och verksamhetsbeskrivning (bilaga 1, b) som förvaltningen tagit fram som underlag till förstudien.

Stadsfastigheter har genomfört förstudien (N043-0122/23). Två alternativa lösningar vid Rymdtorget har undersökts närmare. Dels en anpassning av nuvarande lokal i Kulturhuset Bergsjön. Dels en lokal i den mötesplats med inriktning mot sysselsättning som AB Framtiden genom Familjebostäder håller på att etablera i bibliotekets gamla lokal på Rymdtorget 9. Förstudiens rekommenderar flytt till Rymdtorget 9. Lokalen uppfyller verksamhetens krav och ligger inom budget.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En flytt av medborgarkontoret Bergsjön till ny lokal medför en ökning av hyreskostnaden för nämnden för demokrati och medborgarservice om 84 222 kronor per år (2023 års nivå). Lokalen avtalas genom ett hyresavtal med Familjebostäder AB. Kostnaden för lokalen ligger på totalt 159 750 kronor per år (2023 års nivå). Hyran inkluderar kostnad för såväl egen lokal som gemensamma ytor samt tillgång till exempelvis lokalvård, WiFi, avfallshantering och vaktmästarservice. Nuvarande lokal kostar 75 528 kronor per år (2023 års nivå). Detta innebär således ökade kostnader om 84 222 kronor per år (2023 års nivå). Förvaltningen gör bedömningen är att verksamhetsnyttan, med framför allt förbättrade förutsättningar att genomföra samhällsvägledning på ett effektivt och bra sätt, motiverar den ökade kostnaden.

Yta	Storlek i kvadratmeter	Kostnad i kronor per år (2023 års nivå)
Egen yta	100 kvadratmeter	110 000 kronor
Gemensam yta (kontorsplatser, toaletter, lunchrum med mera)	50 kvadratmeter 25 procent	Totala kostnaden: 55 000 kronor Medborgarkontoret: 13 750 kronor
Servicekostnad (städ, larm, WiFi etcetera)	25 procent	Totala kostnaden: 144 000 kronor Medborgarkontoret: 36 000 kronor
Summa totalkostnad		159 750 kronor

Inga hyresanpassningar av lokalen behöver göras, vilket innebär att de enda kostnaderna utöver hyreskostnaderna är för själva flytten.

Hyreskostnaden samt kostnaden för flytten ryms inom befintlig ram.

Målet är att hyresavtalet tecknas från och med 1 januari 2024. Lokalen är tillgänglig för verksamheten utan extra kostnad under hösten 2023.

Bedömning ur ekologisk dimension

Lokalen är placerad vid en knutpunkt för kollektivtrafiken. Detta gör att både medarbetare och merparten av besökarna kan ta sig till medborgarkontoret utan att behöva ta bil. Lokalen är också väl placerad i förhållande till de primärområden med störst behov av samhällsvägledning i stadsområdet, vilket innebär att flertalet besökare kommer ha gång- eller cykelavstånd till kontoret.

Det behövs inga större anpassningar för att medborgarkontorets uppdrag ska gå att genomföra på ett bra sätt och inte heller någon ny- eller ombyggnation. Valet av lokal inverkar därför positivt på stadens ekologiska förhållande. Den ekologiska dimensionen har även koppling till den ekonomiska med tanke på de få anpassningar som behöver genomföras.

Bedömning ur social dimension

Lokalen ligger i en nyetablerad mötesplats vid Rymdtorget i Bergsjön. Förutom medborgarkontoret kommer ungdomsportalen (som arbetar med att hjälpa ungdomar och unga vuxna närmare arbetsmarknaden) och den framtidshubb (en satsning i syfte att öka sysselsättningen) som AB Framtiden tillsammans med Business Region Göteborg (BRG), nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning samt socialnämnderna tillsammans etablerar.

Medborgarkontoren medverkar till att minska skillnader i invånarnas livsvillkor genom att ge personlig service och erbjuda aktiviteter som är anpassade efter invånarnas behov. Placeringen vid Bergsjöns nya mötesplats möjliggör samarbeten och nätverk med andra verksamheter och föreningar i området. Närheten till Bergsjöns kulturhus samt det faktum att verksamhet funnits på plats i kulturhuset under en period ger också goda förutsättningar för fortsatt gott samarbete med kulturnämnden och biblioteket. Detta kan bidra till att invånarnas behov i stadsområdet fångas upp och att medborgarkontoret kan planera och genomföra ändamålsenliga aktiviteter för att stärka invånarna i området.

Medborgarkontorens verksamhet bidrar till att utjämna skillnader i staden. Jämlik stad-arbetet visar att invånare som är födda i Sverige skattar sin hälsa högre och litar i högre grad på sina medmänniskor än utrikesfödda. Medborgarkontorens arbete med att stötta utrikesfödda och resurssvaga grupper i att ta del av information och samhällsservice, kan på sikt bidra till förbättrad integration och ökad delaktighet.

Kontoret i Bergsjön har två anställda samhällsväglare. Lokalen i mötesplatsen kommer att vara tydligt avgränsad med glaspartier, enkelt överblickbar och kommer bland annat innehålla två hjälp-till-självhjälpsstationer. Det kommer också att finnas tillgång till samtalsrum att använda exempelvis för rådgivning i anslutning till lokalen. Att vara del av ett större sammanhang tillsammans med andra verksamheter är gynnsamt även sett ur ett säkerhetsperspektiv.

För medarbetarna innebär placeringen vid mötesplatsen att man samutnyttjar ytor så som kontorsplatser, lunchutrymmen och mötesrum, där det finns chanser till spontana möten och erfarenhetsutbyte mellan verksamheterna. Detta kan gynna samarbetet över verksamhetsgränserna och i längden ge bättre service till invånarna.

Samverkan

Information har lämnats till de fackliga organisationerna vid förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 19 april och riskanalys är genomförd med skyddsombud den 12 maj 2023.

Bilagor

1. Förstudierapport Bergsjön Medborgarkontor (N043-0122/23) samt tillhörande bilagor:
 - a. Förstudierapport ekonomiska konsekvenser 2023-05-17
 - b. Behovs och verksamhetsbeskrivning 2022-11-30.
 - c. Utkast hyresavtal medborgarkontor Rymdtorget 9 version 2323-04-04
2. Medborgarkontorens uppdrag och geografiska placering, en utredning utifrån behovet av samhällsvägledning (2021-09-29, N043-0194/21)
3. Utredning koncept medborgarkontor inklusive bilagor (2023-02-02, N043-0094/23)

Ärendet

Nämnden för demokrati och medborgarservice fick i kommunfullmäktiges budget för 2021 i uppdrag att ta över förvaltning och utveckling av stadens medborgarkontor och har sedan 1 januari 2021 ansvar för kontoren. I en utredning om medborgarkontorens uppdrag, geografiska placering och behovet av samhällsvägledning (diarienummer N043-0194/21), identifierade förvaltningen bland annat ett behov i stadsområde Sydväst. Nämnden beslutade att ett nytt kontor ska etableras i området och lämnade därefter över ett uppdrag om förstudie om inhyrning av lokal till stadsledningskontoret i november 2021. Den 20 oktober 2021 beslutade nämnden att inrätta ett nytt kontor i stadsområde Sydväst och 24 november 2022 invigdes det nya medborgarkontoret i Frölunda kulturhus.

Som ett nästa steg i att utveckla verksamheten har förvaltningen utrett ett koncept för medborgarkontoren, (diarienummer N043-0094/23). I utredningen har förvaltningen tittat på en fördjupning av kontorens uppdrag utöver samhällsvägledningen, lokalisering och i det möjliga samlokaliseringar med andra verksamheter och aktörer samt utformning av lokaler och bemanning av kontoren. Genom detta arbete har förvaltningen gjort bedömningen att den tillfälliga lösning som medborgarkontoret har i Bergsjön idag i kulturhuset i Bergsjön inte är verksamhetsanpassad och utmaningarna i uppdraget med att ge samhällsvägledning är stora. Nämnden för demokrati och medborgarservice gav den 21 september 2022 förvaltningsdirektören i uppdrag, att i sin tur, lämna ett uppdrag till stadsledningskontoret gällande förstudie för ny lokal (diarienummer N043-0132/22).

Stadsledningskontoret har gett stadsfastighetsförvaltningen i uppdrag att genomföra förstudien (bilaga 1). Projektledaren har undersökt olika alternativ på eller i närheten av Rymdtorget i Bergsjön och valt att titta närmare på följande alternativ:

1. Sitta kvar i kulturhuset i Bergsjön och anpassa lokalerna där.
2. Flytta till den nya mötesplatsen med fokus på jobb, studier och sysselsättning i bergsjön som familjebostäder håller på att etablera.

Då de anpassningar som var möjliga att genomföra i kulturhuset inte räcker för att göra lokalen verksamhetsanpassad så kvarstår alternativet att flytta till Bergsjöns nya mötesplats. Förstudien rekommenderar att projektet tas vidare till genomförandefas för att genomföra inhyrningen.

Beskrivning av ärendet

Vid årsskiftet 2020–2021 genomgick Göteborgs Stad en omorganisation där stadsdelsnämnderna och social resursförvaltning avvecklades. Uppdragen från dessa nämnder fördelades på de nya facknämnderna och befintliga nämnder. Nämnden för demokrati och medborgarservice tog i samband med det bland annat över ansvaret för att förvalta och utveckla stadens medborgarkontor. Kontoren har i uppdrag att svara på besökarnas frågor och ge service och vägledning, främst i ärenden som rör Göteborgs Stads verksamheter men också tillsammans med andra verksamheter och aktörer erbjuda rådgivning och expertstöd samt agera som lokal mötesplats och fungera som en del av Göteborgs Stads infrastruktur för lokal demokrati.

I kommunfullmäktiges budget för 2021 (2020-11-05, § 5, diarienummer 260/20) fick nämnden i uppdrag att ta över förvaltning och utveckling av stadens medborgarkontor. Som en del i detta uppdrag utredde förvaltningen under 2021 behovet av samhällsvägledning i staden samt undersökte behovet av nyetableringar (2021-09-29 diarienummer N043-0194/21). Utredningen identifierade bland annat ett stort behov av samhällsvägledning i stadsområde Sydväst och förvaltningen föreslog därför en nyetablering i området för att skapa likvärdiga förutsättningar i staden. Nämnden godkände förslaget (2021-10-20 §96, diarienummer N043-0994/21).

I demokrati och medborgarservice budget för 2022 (2021-12-15, diarienummer N043-0058/21) beskrivs att kommunfullmäktige gett nämnden i uppdrag att påbörja arbetet med att öppna ett medborgarkontor i Sydväst. Den 24/11 2022 invigdes stadens nya medborgarkontor i Frölunda kulturhus, i anslutning till biblioteket.

Nästa steg i uppdraget att utveckla medborgarkontoren har varit att titta på medborgarkontorens uppdrag i sin helhet och i samband med det vilka förutsättningar som behövs i form av lokaler och bemanning samt övriga förutsättningar som behövs för att stödja uppdraget. Detta beskrivs i utredning av koncept medborgarkontoren (2023-02-02, diarienummer N043 0094/23).

Medborgarkontoret Bergsjön har funnits i bibliotekets lokaler på Rymdtorget sedan 2005. I augusti 2022 öppnade ett nytt kulturhus i Bergsjön. Biblioteket lämnade då sina tidigare lokaler och flyttade verksamheten till det nya kulturhuset. För att kunna fortsätta ge samhällsvägledning till invånarna i området hyr nämnden för demokrati och medborgarservice nu, som tillfällig lösning, en mindre yta i kulturhuset för medborgarkontorets verksamhet. Ytan är inte anpassad för verksamheten och tillgodoser inte de behov medborgarkontoret har för sitt uppdrag.

När nämnden nu söker efter en ny lokal, så används resultaten av en tidigare utredning om medborgarkontorens geografiska placering och behovet av samhällsvägledning i staden (2021-09-29 diarienummer N043-0194/21) samt genomförd utredning av koncept för medborgarkontoren (2023-02-02 diarienummer N043 0094/23). Enligt Göteborgs Stads regler för lokalförsörjning hanteras lokalprocessen genom att stadsledningskontoret får i uppdrag att utreda och hitta den lösning som ger lägsta möjliga totalkostnad över tid för staden utifrån de behov som verksamheten formulerat. Stadsledningskontoret har gett stadsfastigheter i uppdrag att genomföra en förstudie som underlag (bilaga 1).

Stadsfastigheter har genomfört förstudien som tittat djupare på två alternativ i närheten av Rymdtorget. Den ena handlade om att stanna kvar i kulturhuset, men verksamhetsanpassa ytan och den andra om en flytt till den nya mötesplats med inriktning på jobb, studier och sysselsättning som är en del av AB Framtidens arbete med att förbättra förutsättningarna i de särskilt utsatta områdena i Göteborg.

Stadsfastigheter lämnar genom förstudien en rekommendation att man går vidare med alternativet med Bergsjöns nya mötesplats. Detta alternativt möter verksamhetens behov och håller sig inom budget.

Medborgarkontorens uppdrag

Medborgarkontorens uppdrag definieras och delas upp i tre bitar:

- **Samhällsvägledning:** Medborgarkontoren ska ge service och samhällsinformation, främst om Göteborgs Stads verksamheter, genom det personliga mötet. Göteborgarna ska kunna vända sig till medborgarkontoren för att få svar på sina frågor och få kontakt med kommunen.
- **Rådgivning och expertstöd:** Medborgarkontoren erbjuder rådgivning och expertstöd utifrån lokala behov i samarbete med Göteborgs Stads verksamheter, andra myndigheter, civilsamhälle och lokala aktörer.
- **Mötesplats:** Medborgarkontoren skapar aktiviteter kopplat till demokratisk delaktighet och inflytande. I mötesplatsuppdraget ingår också att delta i andra lokal sammanhang och bidrar med sin lokalkännedom till stadens demokratiarbete. Medborgarkontoren är även en del av stadens infrastruktur för att stärka den lokala demokratin.

Utredning om koncept för medborgarkontoren

I samband med ny nämndorganisation 2021 flyttades ansvaret för stadens medborgarkontor från stadsdelarna till nämnden för konsument- och medborgarservice (numera demokrati och medborgarservice). Nämnden fick i uppdrag att ta över förvaltning och utveckling av stadens medborgarkontor.

Ett av de första stegen som förvaltningen tog för att påbörja utveckling av verksamheten 2021 var att initiera en utredning av medborgarkontorens uppdrag och framtida geografiska placering (diarienummer N043 0194/21). Utredningen fokuserade på att analysera behovet av samhällsvägledning i staden; vilka målgrupper som är i första hand är i behov av medborgarkontorens service och var i staden behovet är som störst.

Tidigare utredning är en bra grund för en generell beskrivning av koncept för medborgarkontoren men det fanns behov av ytterligare fördjupningar i vissa frågeställningar. Därav har förvaltningen genomfört ytterligare en utredning om ett koncept för medborgarkontoren (diarienummer N043-0094/23). Den här utredningen kompletterar med en helhetsanalys av medborgarkontorens uppdrag, lokalisering, samlokaliseringsmöjligheter och lokalbehov. Ett av syftena var att ha ett beslutsunderlag inför framtida etableringar, prioriteringar samt möjliga förändringar av placeringar och samlokaliseringar av befintliga kontor. I syfte att bidra till ett mer jämlikt och ökat serviceutbud över staden, samt ökat lokalt demokratiskt deltagande och inflytande.

Konceptutredningen fastställer att medborgarkontoren ska finnas nära i de områden där deras målgrupp bor för att deras service ska vara lättillgänglig i vardagen och riktas till dem med störst behov – en typ av närhetsprincip. Tidigare utredning om geografisk placering identifierar Bergsjön som ett primärområde med ett förväntat stort behov av samhällsvägledning.

För att vara lättillgängliga för invånare behöver medborgarkontoren vara placerade så att de är lätta att nå. Platsen behöver vara tillgänglig via kollektivtrafik och lätt att nå från de olika delarna av området kontoret är tänkt att täcka. Vidare behöver kontoren vara synliga, lätta att hitta till och finnas på platser där invånare naturligt rör sig. Närhet till exempelvis torg, mataffärer och annan samhällsservice dit människor rör sig i sin vardag gör det lättare att nå medborgarkontoren och sänker trösklarna för att besöka dem. Detta är en av grunderna till att på eller i närheten av Rymdtorget är en bra placering för medborgarkontoret bergsjön.

Det finns olika fördelar med samlokalisering med andra verksamheter. En fördel är att det kan finnas ekonomisk vinning då flera verksamheter hjälps åt att dela på kostnader för exempelvis lokaler, lokalvård och underhåll. Dels kan man hitta synergieffekter i verksamheterna, samverka och samskapa i syfte att nå en större måluppfyllelse. Det finns också fördelar när det kommer till arbetsmiljön, trivsel och säkerheten för medarbetarna. Medborgarkontoret Bergsjön bemannas idag av två samhällsväglare. En placering i Bergsjöns mötesplats möjliggör samlokaliseringsfördelar i alla tre perspektiven vilket även nuvarande placering gör. Det som tillkommer i Bergsjöns nya mötesplats är möjligheten till samtalsrum för rådgivning, samhällsvägledning genom hjälp till självhjälpstationer vid flera samtida besök (med mindre risk för att besökare överhör varandras ärenden) samt fler tillgängliga ytor som ger möjlighet att planera och genomföra aktiviteter på.

Förstudie och yttrande

Nämnden för demokrati och medborgarservice gav, i enlighet med Göteborgs Stads regler, Stadsledningskontoret i uppdrag att genomföra en förstudie om inhyrning av nya lokaler för medborgarkontoret Bergsjön. Ett sådant uppdrag innebär att stadsledningskontoret, utifrån given verksamhetsnytta, ska utreda och hitta den lösning som ger lägsta möjliga totalkostnad över tid för staden. I uppdraget skickades förslag på att främst undersöka lokalalternativ i anslutning till Rymdtorget, då det är en viktig knutpunkt i primärområdet. Som underlag tog förvaltningen fram en behovs och verksamhetsbeskrivning baserat på genomförda utredningar (bilaga a till förstudierapport medborgarkontor bergsjön bilaga 1).

Förstudien (bilaga 1) påbörjades under hösten 2022 och har fortsatt under 2023. Till en början sökte verksamheten tillsammans med projektledaren på stadsfastigheter (som ansvarar för förstudien på uppdrag av stadsledningskontoret) brett. Men relativt snart landade man i att det fanns två huvudspår, som också beskrivits ovan. Att anpassa lokalen i nuvarande placering i kulturhuset alternativt flytta till Bergsjöns nya mötesplats. Förstudien rekommenderar flytt till Bergsjöns nya mötesplats och att projektet tas vidare till genomförandefas och att inhyrningen genomförs.

Hyreskonsekvensen för hyresavtal samt servicekostnader (städ, Wi-Fi, larm etcetera) uppgår till 159 750 kronor per år (2023 års nivå). Lokalen kommer vara tillgänglig hösten 2023. Medborgarkontoret kan då flytta in och nyttja lokalen, men kostnaden för hyran kommer först 2024. Detta möjliggör en smidig övergång och flytt från nuvarande hyresvärd och lokal.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att lokalen väl tillgodoser de behov medborgarkontoret har utifrån sitt uppdrag. Lokalens utformning och placering gör att verksamheten går att genomföra på ett bra sätt och därigenom kan bidra till en mer jämlik service över staden.

Inhyrningen innebär inte någon större extra kostnad för Göteborgs Stad och lokalen behöver inte heller genomgå några större ombyggnationer, vilket gynnar Göteborgs Stad ur både ett tids- och kostnadsperspektiv.

En placering av medborgarkontoret Bergsjön i AB Framtidens nya mötesplats på Rymdtorget möjliggör en effektiv samhällsvägledning samtidigt som uppdragen att agera mötesplats samt erbjuda rådgivning och expertstöd ges goda förutsättningar att genomföras på ett bra sätt. Att samlokalisera med framtidshubben och dess samarbetspartners kommer underlätta för målgruppen att hitta till verksamheterna, man kommer ha möjlighet att samverka kring relevanta aktiviteter samt att det bidrar positivt till arbetsmiljön och säkerhet i lokalen.

Därför föreslår förvaltningen att nämnden godkänner förslaget att flytta medborgarkontoret Bergsjön till AB Framtidens nya mötesplats på Rymdtorget och att förvaltningsdirektör på delegation tecknar ett hyresavtal med Familjebostäder AB. Förvaltningen föreslår också att nämnden godkänner en hyreskostnad för lokalen på 159 750 kronor per år (2023 års nivå).

Eva Englund

Monica Frisell Aasland

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Medborgarservice och support